

שיחת השבוע

יוצא לאור על-ידי צעירי אגודת חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

עושים סדר בעולם

שליחי חב"ד ברחבי העולם נערכים לארגן כאלפיים וחמש-מאות סדרים ציבוריים, שבהם ישתתפו כרבע מיליון יהודים. סדרים כאלה יהיו בסין, בתאילנד, ביוון, בקפריסין, בבוליוויה, בטורקיה, בקונגו, בניגריה, וכמובן ברחבי מדינות חבר-העמים. הסדר הגדול ביותר צפוי להתקיים בקטמנדו שבנפאל, שבו צפויים להשתתף כאלפיים תרמילאים ישראלים.

תרופות כשרות

מי שנזקק לתרופות בימי הפסח, יכול להיעזר בחוברת התרופות הכשרות לפסח שיצאה לאור מטעם המחלקה לדת ולכשרות של שירותי בריאות כללית. רשימת התרופות אושרה על-ידי ועדת רבנים מיוחדת ונציגי גופי הכשרות. רצוי להציגה לפני הרופאים כדי שיבחרו תרופות כשרות לפסח.

הגדת בני מלכים

בליל הסדר אנו מחפשים דרכים לעורר את תשומת-ליבם של הילדים. **הגדת בני מלכים** היא יצירה מרהיבת-עין, שהופקה על-ידי ר' אריה ורדיגר, והיא מעוטרת בתצלומים אמנותיים משובחים, של ילדים, המככבים בשולחן הסדר וביציאת מצרים. טל' 704120-700-1.

פסח עם דודו

הופיעה הפקה חדשה (מס' 10) בסדרה **בגן של דודו**. התקליטור מיוחד לחג-הפסח, מצוותיו ומנהגיו, וסיפור יציאת מצרים. מילים ולחנים: **מרים וננפלד**, שירה ומשחק: **דודו פישר**. להשיג בקלטות וידאו ובתקליטורי מחשב DVD. טל' 704120-700-1.

זמני השבוע

ירושלים תליאביב חיפה בארישבע אילת ניו יורק						
כניסת השבת	6:27	6:42	6:34	6:44	6:42	6:08
צאת השבת	7:41	7:43	7:43	7:42	7:39	7:09

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

יום של הודיה והתחזקות

בי"א בניסן, לפני מאה וארבע שנים, ירדה לעולם נשמתו הגדולה של הרבי מליובאוויטש. זה יום של הודיה לה' על האור שזכינו לו, ואפשר גם לתת 'מתנה' לקב"ה.

למצוקותיהם של המוני ישראל. אין-ספור ימים בילה על ציון חותנו, קורא מכתב אחר מכתב ופתק אחר פתק, ומעיתר תחינה.

הטמיעה וההתבוללות, כמו ההתרחקות ממקורות ישראל, לא נתנו לו מנוח. הוא לא קיבל את שיטת "אני את נפשי הצלתי", ולא חסך יוזמה ומאמץ כדי להביא את אור התורה והחסידות לעוד ועוד יהודים. במידה מרובה אפשר לומר, שלאחר שפרץ את הדרך, נעשתה דרכו לנחלת כלל-ישראל.

להכיר בגודל השעה

ומעל לכול - הרבי חי יום-יום ושעה-שעה עם הציפייה הגדולה לגאולה האמיתית והשלמה. הוא פקח את עיני העם להבין את גודל השעה שאנו חיים בה, ערב הגאולה, וקרא לכולנו להכין עצמנו לקראת היום הגדול.

לקראת י"א בניסן יכול כל אחד ואחת מאיתנו להעניק לרבי 'מתנה' בכל אחד מהתחומים המפורטים לעיל. וגדולה תפילתנו, שתוספת זו של כולנו תביא את ה'מתנה' הגדולה ביותר - הגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח-צדקנו, בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל.

ביום ראשון, י"א בניסן, ימלאו מאה וארבע שנים להולדתו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש. ביום זה, בשנת תרס"ב, ירדה נשמתו הקדושה לעולם הזה, ואנו זכינו לאורו הגדול. על-כן זה יום שמחה והודיה לקב"ה.

בקרוב חסידי חב"ד נהוג לכנות את היום הזה בתואר 'יום הבהיר'. כך נאמר על רועה ישראל הראשון, משה רבנו, שביום-הולדתו "נתמלא הבית כולו אור". היום שבו נולד נשיא ישראל שבדור הוא אפוא יום שכולו אור ובהירות.

בכלל, יום-הולדת של צדיק הוא יום שמחה, על האור שהאיר באותו יום בעולם. חז"ל אומרים שהקב"ה בחר בא' בניסן ליום הקמת המשכן, "לפי שבאחד בניסן נולד יצחק, אמר הקב"ה: הריני מערב שמחתכם שמחה בשמחה".

כמו-כן נאמר בגמרא, שיום-הולדתו של משה רבנו, ז' באדר, ביטל את גזרת המן. הצורך בחר בחודש אדר לביצוע מזימתו, משום שבחודש זה מת משה רבנו, והוא ראה בכך סימן רע לעם-ישראל. אולם חז"ל אומרים, שלא ידע כי בחודש זה גם נולד משה, ו"כדאי הוא יום ה'לדה שיכפר על המיתה". רואים אנו אפוא, שיום-הולדתו של נשיא ישראל נעשה יום של שמחה וזכות לדורי-דורות, עד שבזכותו נתבטלה גזרת המן כעבור יותר מאלף שנה.

מתנה משמחת

מקובל בעולם לשמח את ליבו של בעל יום-הולדת במתנות. הרבי הבהיר פעמים רבות שאין חפצו במתנות של כסף וזהב. הדבר שישמח את ליבו, אמר, הוא כשיתבשר שיהודים הוסיפו בלימוד התורה ובהפצתה, הרבו בהקמת מפעלי תורה וחסד והתחזקו באהבת-ישראל.

הרבי היה במהותו איש תורה. לא-אחת התבטא, שאין לו הנאה גדולה יותר מלראות יהודים עוסקים בהתלהבות ובחיות בלימוד התורה. הרבי הוא גם איש של אהבת-ישראל. הוא לא חסך זמן ומאמץ כדי לעזור ליהודי, בגשמיות וברוחניות. בשעות הקטנות של הלילה היה מדיד שינה מעיניו כדי למצוא מזור

יהודי נדרש להשפיע על העולם

לכפותם לקיים את הציווי "שלח את עמי". בכל זאת הוטלה עליהם החובה להשתדל בזה ככל יכולתם.

הפגנה לעין-כול

לכן נצטוו בני-ישראל לקחת את השה בגלוי, ולהפגין לעין-כול את הכוונה לשחטו לקרבן פסח, כי פעולה זו הביאה לידי כך ש"נתקבצו בכורי מצרים אצל ישראל", ועד שהבכורים עצמם יצאו למלחמה כדי לכפות על אבותיהם לקיים את ציווי ה'. כאשר בני-ישראל פעלו זאת אצל בכורי מצרים, מילאו את תפקידם לתקן גם את אומות העולם ולהביאם לידי שלמותם.

נס זה נקבע לדורות כדי להזכיר לכל אחד ואחת מאיתנו, שעליו לחוש כי "בשבילי נברא העולם", והנהגת כל העולם תלויה בו. כשיהודי יתנהג בדרך התורה והמצווה, בגלוי ובידי רמה – ישפיע על-ידי זה גם על כל העולם שסביבו, עד הגאולה האמיתית והשלמה.

(לקוטי שיחות כרך ז, עמ' 212)

לשחוט את השה, האליל המצרי, היו אמורים להילחם בעם-ישראל; אך בפועל לא נלחמו בישראל ואף יצאו למלחמה נגד אבותיהם ונגד המצרים.

אולם בפסוק "למכה מצרים בבכוריהם" לא מוזכר כלל עניין זה (שנמנעה המלחמה בישראל), וגם בשולחן-ערוך אין אפילו רמז לכך, אלא ההדגשה היא על עצם העניין של הכאת מצרים על-ידי הבכורים. ונשאלת השאלה מה הרבותא בכך.

חובה להשפיע

התשובה טמונה בעיקרון המופיע ברמב"ם: "צווה משה רבנו מפי הגבורה לכופ את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח". יהודי מצווה להביא את העולם כולו לידי שלמותו, ובכלל זה להשפיע גם על הגויים לקיים את המצוות המוטלות עליהם.

חובה זו הייתה מוטלת על בני-ישראל גם בהיותם במצרים. ברור, שבהיותם בגלות לא יכלו היהודים לכופ את המצרים לקיים מצוות, ואף לא יכלו

סיבה שהשבת שלפני חג-הפסח נקראת 'שבת הגדול' היא, כפי שמבאר אדמו"ר הזקן בשולחן-ערוך שלו, "לפי שנעשה בו נס גדול", הנס "למכה מצרים בבכוריהם". באותה שנה חל עשרה בניסן בשבת. בני-ישראל נצטוו לקחת שם לבית ולקשור אותו לכרעי המיטה. נתקבצו בכורי מצרים אצל ישראל, ושמעו מבני-ישראל שבעוד כמה ימים ישחטו את השה לקרבן ותבואו על המצרים מכת בכורות. הלכו הבכורים אל אבותיהם ואל פרעה ותבעו מהם לשלח את ישראל, ולא רצו. עשו הבכורים עמם מלחמה והרגו הרבה מהם. לזכר אותו נס נקבעה אותה שבת ל'שבת הגדול'.

נשאלת כאן השאלה: הלא אותו נס לא היה קשור לישראל, אלא זה היה עניין שבין המצרים לבכוריהם. למה אפוא "קבעו נס זה לזיכרון" לישראל ועוד לכל הדורות?

מהו הנס?

לכאורה אפשר להסביר, שהנס התבטא בכך, שכאשר שמעו הבכורים כי בני-ישראל עומדים

מן המעיין שבת הגדול | מאת הרב אליעזר ברוד

בכל מוצאי שבת היו יוצאים ממנוחה ועונג ליגיעה ועינוי. אבל במוצאי שבת זו שוב לא חזרו להשתעבד. לכן נקראת 'שבת הגדול', כי מנוחת השבת התארכה גם לימים הבאים.

(רבי יוסף מטרנאני)

אמרת השבוע

שכר טרחה

הגביר הרב ישכר-דב וייס מקליפורניה נהג להיוועץ ברבי מליובאוויטש בענייני עסקיו. כאשר החברה שבעלתו החליטה לצאת להנפקה בבורסה, נכנס אל הרבי וביקש את ברכתו למהלך.

שאלו הרבי: "ומה תיתנו לי?".

הרב וייס הופתע מהשאלה והשיב מיד: "כל אשר לי אני מוכן ומזומן לתת לרבי".

חיך הרבי ואמר: "אני מבקש, שבפעם הבאה שתבואו אליי, תביאו איתכם אלף דפי גמרא..."

מאריכים בדרשות

כשם שיום-הכיפורים נקרא "צומא רבה" [=צום גדול], לפי שמאריכים בו בתפילות ובתחנונים, כך שבת זו, שמאריכים בה בדרשות, נקראת 'שבת הגדול'.

(מהרי"ל)

היום הגדול

בשבת זו מפטירים "וערבה", שמסתיימת בפסוק: "הנה אנוכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". על שם זה נקראת השבת 'שבת הגדול'.

(מטה משה)

ימי תורה

הימים שבהם לומדים תורה נקראים ימים גדולים, ולפי שבשבת זו החכם דורש לפני העם בהלכות פסח, וכל אחד ואחד עסוק בלימוד דיני פסח, נקרא יום זה 'שבת הגדול'.

(בינה לעתים)

המנוחה התארכה

כשהיו ישראל במצרים ביקש משה מפרעה יום אחד של מנוחה, ובוחר לו את יום השבת. אולם

נכנסו למצוות

השבת שלפני חג-הפסח נקראת 'שבת הגדול', משום שזו השבת הראשונה שישאלו נכנסו בה למצוות. נאמר בתורה (שמות יב, ג) "דברו אל כל עדת ישראל לאמור, בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שם לבית אבות", והעשירי בחודש חל אז בשבת.

(אבודרהם)

נעשה גדול

ילד שמגיע לגיל שלוש-עשרה נקרא 'גדול', כי הוא נכנס בעול המצוות. גם עם-ישראל, שנצטווה במצווה הראשונה (לקחת הפסח), נעשה גדול. לכן נקראת שבת זו 'שבת הגדול'.

(מעיינה של תורה)

על שם הנס

כשלקחו את פסחיהן בעשירי לחודש שהיה בשבת, קשר אותו כל אחד בכרעי מיטתו. ושאלום המצריים למה זה לכם. והשיבו, לשחטו לשם פסח, כמצוות השם עלינו. והיו שיניחם קהות על ששוחטין את אלוהיהם, ולא היו רשאים לומר להם דבר. על שם אותו הנס קורים אותו "שבת הגדול".

(טור אורח-חיים, סימן תל)

בעקבות הרכוש

עשיר גדול היה ר' שמואל פינחס מהומיל, אדם מכובד, תלמיד-חכם וחסידו של אדמו"ר הצמח צדק (רבי מנחם מענדל) מליובאוויטש. לפרנסתו עסק ר' שמואל פינחס במסחר בתכשיטים יקרים.

בעלי האחוזה, שהזדקקו לכסף מזומן, נהגו ללוות ממנו כספים. ההלוואות היו נרשמות על שטרות-מלווה שהוחזקו בידי ר' שמואל פינחס. עם פירעון החוב היו השטרות מוחזרים ללווים או נקרעים לגזרים. לשטרות אלה היה ערך כספי רב והיה אפשר להעבירם מיד ליד, כשטרות-כסף לכל דבר.

רעש קל העיר את ר' שמואל פינחס משנתו. נטל את ידיו, קם ממיטתו, הדליק נר ונכנס לחדר השני, שם הייתה הכספת שלו, ובה שמר את תכשיטיו היקרים ואת שטרות-המלווה. כשנכנס לחדר חשכו עיניו – הכספת הייתה פרוצה. רעד אחז בו כשהתברר לו שגנבים היו בביתו ושדדו את כל רכושו.

"מה אעשה!?", קרא במר נפשו. כל השטרות נגנבו, לצד כסף מזומן ותכשיטים יקרים. בלב דואב ודואג חזר למיטתו, אך לא הצליח להירדם.

בבוקר, אחרי התפילה, ניגש לרב העיירה, הגאון רבי יצחק אייזיק מהומיל, וסיפר לו על האסון שפקד אותו. רבי יצחק אייזיק יעץ לו לנסוע מיד אל הרבי בליובאוויטש ולשאול בעצתו. לקח עמו טלית ותפילין, שכר עגלה מהירה ונסע כל היום והלילה. לפנות בוקר הגיע לליובאוויטש.

לאחר תפילת שחרית נכנס אל הרבי. כשדמעות זולגות מעיניו סיפר לרבי את שאירע בביתו, כיממה קודם-כן. "עני מרוד ושארתי, כל כספי, שטרותיי ותכשיטיי נגנבו ממני!", נאנח.

"דע לך", אמר לו הרבי, "כי שום דבר בעולם אינו מקרי. לכל מאורע ומאורע יש סיבה. אתה מצטער ובוכה על שגנבו ממך כסף ושווה-כסף, ואינך מצטער ובוכה על הסיבה שגרמה לך. הגיבה היא רק תזכורת, כדי שתפושש במעשיך ותתקנם. עשה כך וישועת ה' כהרף עין".

כעבור רגע הוסיף הרבי: "קום סע לבוברויסק. בכניסה לעיר נמצא בית-מלון השייך ליהודי. השתדל לשהות בו בשבת-קודש. לאחר מכן היכנס לעיר ושהה בה כיממה שלמה, והשמך יתברך יצליח לך".

עם צאתו מהרבי, מאושש ומעודד קמעה, עלה ר' שמואל פינחס אל מרכבתו והאיץ בסוסים. ואמנם, בערב

קרא קריאת-שמע ועלה על יצועו, מנסה להירדם. עייף היה מאוד מתלאות הדרך. שאגות צחוק פרועות הפריעו את מנוחתו. בחדר סמוך ישבו כמה גויים, ששתו לשכרה והשתוללו כל הלילה. התהוללות השיכורים נמשכה כל השבת

שבת, סמוך להדלקת הנרות, הצליח להגיע לבית-המלון הסמוך לעיר בוברויסק. הוא הניח את חפציו בחדרו, התלבש והתכוון לכבוד שבת. בשו בו מבית-הכנסת קידש על היין ואכל את סעודת השבת. למד את שיעורו הקבוע,

חיי צדיקים | מאת מנחם ברוד

אמונת הגאולה

בגריית הצדיקים וגדולי-ישראל במשך הדורות נרשמו דמויות מיוחדות שהתאפיינו באמונה עזה ולוהטת בביאת המשיח. כזה היה ה'חפץ-חיים', למשל, או בעל 'שמח משה' ועוד. מסופרים עליהם סיפורים מופלאים, כיצד חיו מתוך אמונה גדולה זו, ואף שכבו לישון מצפים בכל רגע לבשורה על ביאת משיח-צדקנו. דומה שאף במובן זה, הרבי מליובאוויטש מגלם באישיותו סוג של ציפייה ותודעת גאולה שכמותה לא ראינו בעבר.

מעניין להיווכח כי הרבי עצמו גילה, שחזון הגאולה העסיקו עוד בהיותו ילד רך בשנים. וכך הוא כותב בשנת תש"ז לנשיא המדינה בן-צבי (איגרות-קודש כרך יב, עמ' תיד): "מיום הלכי ל'חדר' ועוד קודם לזה, התחיל להתרדם בדמינוני ציור גאולה העתידה – גאולת עם-ישראל מגלותו האחרון. גאולה כזו ובאופן כזה, שעל-ידיה יהיו מובנים ייסורי הגלות, הגזרות והשמדות... והכול יהיה באופן אשר בלבב שלם ובהבנה מלאה – 'יאמר ביום ההוא אודך ה' כי אנפת בי'".

על סף הדלת

הרבי הקרין את הציפייה העזה לביאת משיח לכל עם-ישראל. האמונה הלוהטת שלו סחפה עמה אלפים ורבבות, ובמידה מסויימת את כל העם. מספרים על רב ניר-יוקיי, ששלח את בתו למחנה-קיץ של חב"ד. בימי שהייתם במחנה ביקרו הילדים בחצר הרבי ושמעו שיחה מיוחדת שנשא לפני הילדים. כשבא האב לבקר את בתו, שמע ממנה בהתלהבות כי הרבי אמר, שהמשיח עומד לבוא בכל רגע וכי צריך להתכונן לקראתו. הגיב האב: "הלוא גם אני מדבר כך בדרשותיי". ענתה הילדה: "אבל הרבי מתכוון לזה באמת".

בשנים תש"נ-תשנ"ב דיבר הרבי על הגאולה כעל עובדה, שכבר נמצאת על סף הדלת ממש. הוא קרא לכל יהודי ליטול חלק בהכנות האחרונות לקבלת פני משיח-צדקנו, על-ידי לימוד ענייני הגאולה, הוספה במצוות ובמעשים טובים, הוספה בתפילה על הגאולה והפצת תודעת הגאולה לכל העם. הנה כמה מהתבטאויותיו באותם ימים:

"על-פי כל הסימנים שבדברי חז"ל, עומדים אנו בסוף זמן הגלות, לאחר שכבר 'כלו כל הקיצין', וכבר עשו תשובה, ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח-צדקנו" (שבת פרשת שמות תנש"א). בשיחה עם הרב הראשי לישראל, הרב מרדכי אליהו, אמר: "לא זו בלבד שסוף הגאולה לבוא, אלא הגאולה כבר עומדת על סף הפתח ומחכה לכל אחד ואחת מישראל שיפתח את הדלת ו'יסחוב' את הגאולה לתוך החדר!" (ו' במרחשוון תשנ"ב).

אחריות אישית

כתב סיי-אן-אן שאלו: "רבי, מהו המסר שיש לך לעולם בעניין המשיח?". הרבי: "כבר פרסמתי והדבר נדפס בעיתונות בכל המדינות, ואם רצונך לחזור על כך – חזור ואמור שהמשיח מוכן לבוא עכשיו, ומה שנותר לנו לעשות, הוא להרבות יותר בשטח של טוב וחסד". כתב הסיי-אן-אן: "שהאנשים יעשו טוב וחסד כדי שהוא יבוא?". הרבי: "לעשות קצת יותר ואז יבוא מיד" (בחלוקת השטרות ל'שליחות-מצווה', י"ב במרחשוון תשנ"ב).

דברים דומים אמר לכתב עיתון אמריקני ששאל: "מהו המסר שיש לרבי אל העם?". הרבי: "המשיח עומד להגיע וצריך לעשות את ההכנות האחרונות" (בחלוקת השטרות ל'שליחות-מצווה', ב' באדר-א תשנ"ב).

"כל יהודי, אנשים נשים וטף, יש לו אחריות להוסיף בעבודתו להביא את משיח-צדקנו בפועל ממש. אין לסמוך על אחרים ואין להטיל עבודה זו על אחרים... במה מתבטאת עבודה זו? בהוספה בתורה ובמצוות, בלימוד התורה (גלגה ופנימיות) וקיום המצוות בהידור, וכן – להשפיע על אחרים שיוסיפו אף הם בתורה ובמצוות" (שבת פרשת שמיני תשנ"א).

ואף במוצאי שבת, עד אור הבוקר. בבוקר יום ראשון ניגש אליו אחד השיכורים, "רואה אני כי סוחר חשוב אתה", לחש לו כממתק סוד. "ובכן, יש לי בשבילך עסקה שלא תוכל לסרב לה. אני וחברי סוחרים באבנים טובות ומרגליות, ועכשיו אנו נוסעים לעיר בוברויסק, מכיוון שהזדמן לנו לקנות סחורה משובחת במחיר זול, אך אין לנו כסף מזומן, אלא שטרות-מלווה של קונים שלנו, רובם בעלי אחוזות מפורסמים. נמכור לך אפוא את השטרות במחצית משוויים, ואם אתה מכיר איש עשיר, שיכול וירצה לקנות את השטרות מידך, תוכל להרוויח יפה, וגם הוא ירוויח סכום נאה".

חשדו של ר' שמואל פינחס התעורר מיד. עשה עצמו כשוקל את הדברים בחיוב והשתדל לשמור על קור-רוח, כדי שלא להסגיר את חשדותיו. "מכיר אני היטב את בוברויסק ובכל העיר אפשר למצוא רק שני עשירים שיוכלו לקנות את השטרות", אמר. "השניים הם, במקרה, ידידי. הבה ניסע לעיר ושם כבר נסדיר את העסקה".

הגוי הקיץ את חבריו משנתם, ויחדיו נסעו לבוברויסק. על-פי עתת ר' שמואל פינחס עצרו בבית-מלון מקומי, שהיה בבעלות ידיו של ר' שמואל פינחס. לאחר שהתמקמו בחדריהם, הביאו בני החבורה מזוודה לחדרו של ר' שמואל פינחס. הוא פתח את המזוודה ונשימתו נעתקה. היא היכלה את כל הכסף, השטרות והתכשיטים שנגנבו ממנו, לצד תכשיטים ואבנים יקרות, שנגנבו מאנשים אחרים.

הוא בחן בעניין רב את תכולת המזוודה ואמר לחבורת הגנבים: "השטרות נראים אמניים ובתוך כמה שעות אביא לכם כסף בעבורם". הוא אף ביקשם לשמור על חשאיית העסקה. ניגש ר' שמואל פינחס לבעל בית-המלון והביאו בסוד מעשה הגנבה ועצתו של הרבי. הם חתנו את האפשרויות ולבסוף סיכמו על תכנית-פעולה.

כעבור שעה קלה נכנסו בניו של בעל בית-המלון לחדר שבו המתינו הגנבים. הם הפתיעו את החבורה, והצליחו להשתלט על הגנבים, לכסות את ראשיהם ולקשור את ידיהם ואת רגליהם. החזירו לר' שמואל פינחס את השייך לו, ואת שאר הרכוש הגנב החליטו למסור למשטרה.

עד מהרה הוזעקו למקום שוטרים, אזקו את ידי הגנבים והובילום למעצר ולחקירה. ר' שמואל פינחס נשאר בעיר עד למחרת, ומיהר לחזור ולבשר לרבי את בשרות מציאת הגנבה. גם את דברי הרבי ש"הגנבה היא רק תזכורת" שמטרתה לעורר את האדם לתקן את מעשיו – לא שכח (ה'צמח צדק' נסתלק ב"ג בניסן תרכ"ו).

"אראנו נפלאות: הנפלאות הן גלויות, באופן שאפשר לראותן בעיני בשר. ויתרה מזו – 'אראנו', הקב"ה עצמו מראה את הנפלאות... למעלה מכל מדידה והגבלה" (הרבי מליובאוויטש, י"א בניסן תשנ"א)

בציפייה לגאולה

הגדה שגילתה לעולם את הגאונות

הרב אשכנזי והגדה של הרבי. גאונות מדור אחר

משישה הבדלים מהותיים בין המצווה לספר ביציאת מצרים בפסח, לבין חובת זכירת יציאת מצרים בכל יום ויום. מדוע יש לכוון כוונות על-פי הקבלה, בשפיכת היין בעת אמירת המכות? "ברוח הילל הזקן בהגדה אפשר לומר, שהרבי 'כורך' ביאורים הלכתיים, החושפים חריפות ובקיאות יוצאות-דופן, והכתובים בקיצור נמרץ, כדרך הרוג'וז'ובי, עם הסברים קבליים, ועם מנהגים קדומים ופירושים מעוררים בשיטת החסידות. פירושי של הרבי מעניקים טעם אחר לגמרי לסדר!", מסכם הרב.

אי אפשר לתמצת במסגרת המדור את שפע הגילויים שחושף הרב **מרדכי שמואל אשכנזי** על פירושו של הרבי מליובאוויטש להגדה של פסח. הוא פותח בשתי אנקדוטות, הזכורות לו מימי חברותו, כאשר התגורר בבית הוריו בתל-אביב: "הגאון הרב יוסף זווין החזיק בביתו אוסף עצום של הגדות, ובכל זאת אמר לי: 'בליל-הסדר אני יושב עם ההגדה של הרבי'".

עוד הוא מספר: "נכנסתי לספריית הרמב"ם בתל-אביב, והבחנתי כי ההגדה של הרבי תויקה על-שם אדמו"ר ה'צמח-צדק' מליובאוויטש. אפשר היה להבין את הטעות, שהרי ה'צמח-צדק' ולרבי שם זהה. נכנסתי למשרדו של המנהל, הגאון הרב ראובן מרגליות - תלמיד-חכם גדול, חוקר פורה ומחבר כחמישים ספרים בכל מקצועות התורה - והעמדתיו על הטעות. לא אשכח את תגובתו: 'דעתי שהרבי גדול בתורה', אמר, 'אבל עד כדי כך?! הייתי בטוח שמדובר במחבר מדור אחר!...'".

הפרקים שבהלכות תלמוד-תורה לאדמו"ר הזקן, רבי שניאור-זלמן מלאדי. הנה דוגמה קטנה, מרשימת סימני הסדר המופיעה בפתח ההגדה: מדוע רק המילה 'ורחץ' זכתה לו' החיבור, בשונה משאר סימני הסדר? הרבי מציג שלושה טעמים: "למען שיהיה כל התיבות שבסימן זה בשתי תנועות. עוד יש להסביר תוספת הו' - להדגיש שצריך להיות קדש ואחר-כך רחץ, אף למי שאין נוהג כן בשאר ימות השנה (וכדעת הט"ז וח"י ריש סימן תע"ג), או שאף מי שרוחץ קודם קדש (כדעת הב"ח שם) חוזר ורוחץ. מאבא מורי שמעתי על-דרך הסוד לבאר דיוק הו', כי קדש ורחץ רומזים על ג' ראשונות דחכמה (קדושה) וד' ראשונות דבינה (טרהה, רחיצה) שלא היה בהם פירור ושבירה, כי לקחם עתיק לחלקו. מה-שאיין כן י"ג בחינות הנשארות (כנגד שאר י"ג סימני הסדר). וזהו אשר קדש ורחץ בא בו' החיבור". הנה שלושה טעמים, הנובעים משלושה עולמות - פונטיקה, הלכה וקבלה.

טעם אחר לסדר

"מדובר בגאונות שמקיפה את כל חדרי התורה", אומר הרב אשכנזי. "אין כמעט אבן שהרבי לא הפך. הוא דן במבנה שלה - מי סידר אותה, באיזו תקופה, וכיצד הושפעו מזה השפה והסגנון. הוא מציביע על חמישה היבטים הלכתיים המייחדים את הקידוש בליל-הסדר מהקידוש שבכל יום-טוב. כך גם אכילת המצה בפסח, לעומת חובת אכילת פת בשאר החגים. הוא מציג לא-פחות

למה ו' ב'ורחץ'

יצירתו של הרבי על ההגדה ראתה אור בשנת תש"ו, ובמידה רבה חשפה לראשונה, לפני העולם, את גדולתו התורנית הבלתי-רגילה. הרב אשכנזי, רבו של כפר-חב"ד ומחשובי פוסקי ההלכה בזמננו, יודע להעריך יצירה תורנית. הוא-עצמו חיבר ספרים רבים, שזוכים להערכה רבה בעולם התורה. ביניהם שישה כרכים, בני כשלושת אלפים עמודים, המפענחים ומפרשים את ארבעת

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף ג'וזבורג, רב אזורי עומר

מזון פסח לחיות-בית

שאלה: עד כמה חובה להקפיד על כשרות לפסח במזון לחיות-מחמד?

תשובה: כל מין דגן שבא במגע עם מים נעשה בדרך-כלל 'חמץ', ואסור באכילה ובהנאה בפסח. אפילו תערובת-חמץ אסור להשהות ברשותנו, ובפרט כאשר מאכילים אותה לבעלי-חיים.

לכן יש בעיה קשה של חמץ ברבים ממוצרי המזון המיועדים לחיות-מחמד, המכילים רכיבים שמקורם בחיטה, וכן בתערובות לעופות העלולות להכיל גם גרגירי דגן. חייבים לבער מזון זה או למכרו לגוי, ודאי שאסור להזין בו את בעלי-החיים בפסח.

לפעמים מייצרים מזון-כלבים לפסח, שיש עליו פיקוח אמין שהוא "ללא חשש חמץ". אם אין בנמצא מזון כזה, אפשר להאכיל את הכלבים במוצרי בשר ודגים ללא עצמות, ולהוסיף קטניות ואורז. גם חתולים יאכלו מזון כזה.

גפן מבטחים שיווק מורשה לקרן הפנסיה הגדולה והחזקה בישראל - מבטחים ביטוח מיוחד לבתי כנסת **גפן השפע** 100% חסכון ללא קנסות ביטוחי רכב בתנאים מעולים **גפן ביטוח דתי ישראלי** **גפן בס"ד** 1-800-39-33-39

מעוניין לקנות ספרי תורה פסונים (גם מיועדים לגניזה) או כל פריט הקשור לספרי תורה (מעילים, נרתיקים, רימונים, אצבעות ועוד) **לפרטים: 052-8084400**

אי אי אאאח סובלים מציפורן חודרנית? אפשר לפתור את הבעיה לתמיד! **היחידה לטיפול בכף הרגל** בהנהלת דניאל וייס, פודיאטור מומחה **03-7521670** www.wisefeet.org כשאחרים מרימים ידיים, אנחנו מצילים רגליים

"כי יכולה היא (זכות השבת) למלא משאלות לבבכם לטובה..." (מין ה"אמרי אמת")
"...ויזכו המתחזקים במצווה זו לבנים גדולי ישראל" (מין ה"חפץ חיים")

גם אתה החרד מאוד לשמירת המצוות עלול להפוך ח"ו לשותף לחילול שבת אם כספי חסכונוֹתֶיךָ מושקעים בחברות הצוברות רווחים מחילול שבת. **הילת שוהם** מנהלת את חסכונוֹתֶיךָ בחשבון הבנק האישי שלך באופן כשר למהדרין כך שאינך תומך ונהנה מחילולי שבת ואיסורי תורה אחרים. זכות השמירה על כבוד השבת מלווה את החוסכים דרך **הילת שוהם** והם נהנים מרווחים ותשואות מרשימות. **השבת מעניקה לשומרים ולמתחזקים בה שחר עצום ורב בשל המסירות הנדרשת על מנת להקפיד על קדושתה!**

לפרטים נוספים: יעקב מורשת-מנכ"ל הילת שוהם *6554 מכל טלפון

השקעת יסוד לפי היתר